

van de werken tot tweestemmigheid, maar daarnaast vinden we in de bundel ook driestemmige fuga's en zelfs stukken met vier of meer stemmen.

Zoals bij Bach hebben Strategiers inventies ieder hun eigen sfeer, maar anders dan bij de grootmeester uit de barok kon Strategier zijn idee over het karakter en het gewenste tempo van de stukken preciezer overbrengen in de opschriften (zoals 'Tranquillo' 'Vivace' en 'Alla marcia') en de metronoomcijfers. Verder is elk werk voorzien van dynamische tekens en worden ook klavierwisselingen aangegeven.

Herman Strategier had geen ambities om als concertorganist het hele land of zelfs de hele wereld over te gaan. Hij voelde zich in de eerste plaats kerkorganist (o.a. in de Utrechtse Sint-Catharinakathedraal, waarvan het orgel de cover siert) en componist. Hij was echter ook een uitstekende pedagoog, die in de *Thirty Short Inventions* niet alleen zijn grote

compositorische inventiviteit en vakmanschap toonde, maar hiermee ook ieder die zich (verder) wil bekwamen in het orgelspel, de improvisatiekunst en in het componeren de nodige inspiratie geeft. Bovendien kunnen deze stukken ook uitstekend hun diensten bewijzen op de geëigende momenten in de liturgie.

Herman Strategier, *Thirty Short Inventions*. Leeuwarden: Boeijenga Music Publications, 2017. BE 1129.

Bert Stolwijk is diocesaan medewerker voor kerkmuziek in het bisdom Haarlem-Amsterdam, kerkmusicus in Heemskerk en redactielid van het *Gregoriusblad*.

op bijbelreferenties en op liturgische gebruiksmogelijkheden niet ontbreken. Naast enkele bekende motetten, zoals *If ye love me* van Tallis en *God so loved the world* van Stainer, ook veel minder bekende koorwerken, waaronder *O salutaris hostia* van Elgar. Op de bijbehorende CD worden negentien werken voorgezongen door het Figuralchor Köln o.l.v. Richard Mailänder, die dit album heeft samengesteld samen met Christopher Robinson. (BS)

CD: Veronique den Engh, Illuster. Kathedrale Basiliek van Sint-Jan s'-Hertogenbosch. Kampen: Tuliprecords.nl TURE 201725.

Over de beroemde orgelkas van het orgel van de Bossche Kathedraal is het afgelopen jaar veel geschreven, maar misschien is de klank nog wel karakteristieker dan van het Müller-orgel van de Bavo in Haarlem. De fantastische ruimte, de fraaie terts-

mixturen en de vele klankkleuren-zorgen zorgen voor een imposant instrument, waarop je – mits met smaak geregistreerd – eigenlijk alles kunt spelen. Titularis Veronique den Engh laat de luisteraar op deze cd kennis maken met deze klankrijkdom. Ze neemt ons mee het liturgische jaar door, van de Advent (Buxtehude: *Wie schön leuchtet den Morgenstern*) tot Pasen (Langlais: *Incantation pour un jour Saint*) en schrijft in het CD-booklet – heel origineel – waarom ze de verschillende stukken gekozen heeft. Het is mooi dat ze naast bekend werk (*Wachet auf* van Bach en *Prélude, Fugue et Variation* van Franck) ook zelden uitgevoerd werken van Pirene (*Metanoia*) en Toebosch (*Fantasie op BACH*) heeft opgenomen. Bijzonder geraakt werd ik door de uitvoering van de *Introduction und Passacaglia* van Rheinberger: wat klinkt dat imposant in die kathedraal! (JW)

• **CD: Play it Cool! Ad Wammes – Orgelwerke. Kerstin Wolf en Joost de Nooijer. Te bestellen via www.joostdenooijer.nl.**

Landgenoot Ad Wammes (1953) schreef de afgelopen decennia de nodige orgelwerken, die zich bewegen op de grens van de popmuziek en klassieke muziek. Deze cd biedt een goede dwarsdoorsnee van zijn werk. Joost de Nooijer en Kerstin Wolf bespelen het Mühlheisen/Marcussen-orgel van de Sankt-Johanniskirche in Hamburg: een instrument dat eveneens een mix is van traditie en innovatie. (JW)

• **Jan Frans Lindemans, Nieuwe melodie op het nieuwe Onzevader. Brussel: Catechesehuis, 2016.**

De nieuwe liturgische vertaling van het Onze Vader, gelijk voor Nederland en Vlaanderen, heeft geleid tot – niet altijd geslaagde – aanpassingen aan bestaande melodieën (zie de ingezonden brief van Anton Vernooij in het *Gregoriusblad* van juni jl.) en ook tot nieuwe toonzettingen. Het Catechesehuis in Brussel bracht een kleine brochure uit met een compositie van Jan Frans Lindemans, die zijn werk in het voorwoord omschrijft als 'een frisse en spirituele melodie'. Ik zou zeggen: niet fris (wel zeurend, sentimenteel) en zeker niet spiritueel. Zing dus toch maar liever een van de vele versies die in onze Muziekbijlagen verschenen zijn. (BS)

• **Andreas Willscher, Messe Perigorde. Kassel: Verlag Merseburger, 2016. EM 596.**

De Hamburgse componist-kerkmusicus Andreas Willscher (1955) vond in de zomer van 2015, tijdens zijn vakantie in de Franse streek Périgord, inspiratie tot het schrijven van een driestemmige (SAB) Latijnse mis met begeleiding van orgel (manualiter) of harmonium. Het idioom beweegt zich tussen de klassieke en lichte muziek en zal bij veel kerkkoren in de smaak vallen, niet in het minst door de aanstekelijke ritmiek in het Gloria en het Halleluja-refrein. Overigens is het merkwaardig dat zelfs bij de vrij eenvoudige en zich herhalende melodie van het Halleluja niet aangegeven wordt dat deze door alle kerkgangers meegezongen kan worden. (BS)